

אליעזר והגזר

מילים: לוי קיפניס
לחן: מנשה רבינא

מושך בגזר. מושך בגזר
אין כמוהו גזר!
מושך ימינה. מושך שמאלה -
לא יזוז ה-גזר!

אצה רצה אביגיל
אל סבתא לעזר.
אחת, שתיים - פשטה ידים
ומשכו בגזר.

מושך בגזר. מושך בגזר
אין כמוהו גזר!
מושך ימינה. מושך שמאלה -
לא יזוז ה-גזר!

אין ורץ הב הב הכלב
אל הבת לעזר.
אחת, ושתיים - פשט רגלים
ומשכו בגזר.

מושך בגזר. מושך בגזר
אין כמוהו גזר!
מושך ימינה. מושך שמאלה -
לא יזוז ה-גזר!

מי רוצה רוצה לשמע
מעשה בגזר!
זרע אותו בגן הירק
סבא אליעזר.

גזר, גזר, גזר, גזר -
אין כמוהו גזר!
זרע אותו בגן
הירק סבא אליעזר,

פעם בא אל גן הירק
סבא אליעזר
אחת-שתיים - פשט ידים
ומשך בגזר.

מושך בגזר. מושך בגזר
אין כמוהו גזר!
מושך ימינה. מושך שמאלה -
לא יזוז הגזר!

אצה סבתא אלישבע
אל סבא לעזר,
אחת, שתיים - פשטה ידים
ומשכו בגזר.

אֱלֹהֵי שָׁמַיִם זָרֵה גֵזֶר

אלה שיק
גן אלונים, טבעון

אין עקבר אפר השכם
אל לקיק לעזר
אחת, ושתיים - פשט רגלים
ומשכו בגזר.

אין ורץ חתול מואו
אל הב הב לעזר.
אחת, ושתיים - פשט רגלים
ומשכו בגזר.

מושך בגזר. מושך בגזר
אין כמוהו גזר!
מושך זמינה. מושך שמואלה -
ויצא הגזר!

מושך בגזר. מושך בגזר
אין כמוהו גזר!
מושך זמינה. מושך שמואלה -
לא זוזו ה-גזר!

נתיידד עם חברים

אליעזר והגזר

מילים: לוי קיפניס
לחן: מנשה רבינא

The musical score consists of four staves of music in G major (one flat). The first staff is in common time (C) and contains the lyrics: "מִי רֹא - רֹא צֶה - רֹא צֶה לְשׁ - מ' - ע - מ - ע - שָׁה - בָּ - גְ - זָר - זָ -". The second staff is in 3/4 time and contains the lyrics: "זָר - ע - לִי - אָ - בָּא - ס - קָק - יָ - הָ - גֵן - בָּ - תוֹ - אוֹ - רַע -". The third staff is in 3/4 time and contains the lyrics: "זָר - זָ - הוּ - מוֹ - בָּ אֵין - זָר - זָ - זָר - זָ - זָר - זָ - זָר - זָ - זָר - זָ -". The fourth staff is in 3/4 time and contains the lyrics: "זָר - ע - לִי - אָ - בָּא - ס - קָק - יָ - הָ - גֵן - בָּ - תוֹ - אוֹ - רַע -".

שחר אסרף
גן אלון, מודיעין

ליון קיפניס (1894-1990)

משורר וסופר, מחלוצי ספרות הילדים העברית. נולד באוקראינה ועלה לארץ בשנת 1913. כתב מאות שירים וסיפורים לילדים. רבים מהם עסקו בחגים ובעונות השנה ונתנו מענה למערכת החינוך המתהווה בארץ ישראל. נוסף על כתיבתו המקורית, עיבד קיפניס ותרגם יצירות רבות לילדים, שחלקם אייר וכרך בעצמו. על תרומתו לטיפוח ספרות הילדים העברית זכה בפרסים רבים, ובהם פרס ישראל. על שמו נקרא המרכז לספרות ילדים במכללת לוינסקי.

מנשה רבינא (1899-1968)

מלחין, סופר ומבקר מוזיקלי. נולד ברוסיה ועלה לארץ בשנת 1924. רבינא פעל רבות להעמקת התודעה המוזיקלית בארץ, ועסק בהלחנה, בניצוח על מקהלות, בניהול המוסד להפצת מוזיקה בעם ועוד. בשיריו ניכרת השפעה ממזרח אירופה ומיזוג יסודות מזרחיים.

רבינא ראה בזמר העממי את אחד ממאפייני התרבות של האומה, ואת הזמר הארץ ישראלי ביקש לראות כ"זמר עממי" הצומח מתוך העם ומבטא את אורחות חייו. הסממן החשוב ביותר של הזמר הארץ ישראלי הוא התאמתו ליכולת העם לשיר אותו.

על השיר

"אליעזר והגזר" הוא אחד העיבודים הפופולאריים לסיפור של קיפניס, שגם הולחן והומחז. בכותבו את הסיפור הזה התבסס קיפניס על סיפור עממי רוסי. הסיפור מסופר בשינויים קלים, בצורת שיר בעל חריזה, שעוזרת לילדים להקשיב ולזכור את הסיפור. הפזמון: "משוך בגזר, משוך בגזר" נותן תחושה של ממש לתנועת המשיכה. הסיפור מספק מסרים ערכיים. אחד המסרים המרכזיים הוא שיתוף פעולה; תרומה של כולם יחד חשובה הרבה יותר מתרומה של כל אחד בנפרד. גם לקטן ולחלש יש חשיבות וגם לו עשויה להיות תרומה מכרעת. מסר נוסף הוא בנוגע לזהותו של מי שהצליח לחלץ את הגזר - העכבר. הסיפור יכול לשמש פתח לשיחה עם הילדים על משמעות שיתוף הפעולה ועל ההדדיות בקבוצת חברים, במשפחה ובכלל.

מהלך הפזיון

1. **נאזין** לשיר ונשוחח על תוכנו.
2. בהאזנה שנייה **נבקש** מהילדים להצטרף בשירה לפזמון החוזר: "משוך בגזר..." בצירוף תנועות משיכה. נשים לב להבדל במפעם בין הבית לפזמון.
3. **נציין** את הדמויות המשתתפות על פי סדר הופעתן בשיר.
4. **נסדר** את הדמויות המשתתפות על פי בחירה של ילדי הגן.
5. **נשוחח** על הקולות של הדמויות השונות. נבקש מהילדים לגוון את שירתם על פי הדמויות ("ציור צליל"): סבא, סבתא, אביגיל הילדה, כלב, חתול ועכבר.
6. **נמחזי** את השיר, בכל פעם יצטרפו ילד או ילדה על פי הדמויות בשיר.

פזיון נוסף

- **נקרא** סיפורים אחרים המתייחסים לנושאים הבאים: שיתוף פעולה, חברות, עזרה הדדית, עזרה לזולת, כגון "מרק כפתורים" מאת אוברי דיוויס ו"תירס חם" מאת מרים רות, ונשווה ביניהם.
- **נאזין** ליצירות מוזיקליות שיש בהן "הצטברות" בדומה למילות הסיפור והשיר, כמו "אצא לי השוקה" מאת דתיה בן דור, "קיפוד על הזקן" מאת דתיה בן דור, "חג גדיא" מאת ידידיה אדמון, "הפילון הקטון" (עממי), ארגנטינה), "בולרו" מאת רוול, "הבר הטוב" (עממי טורקי).

